

Scrisoarea I

Către doamna Saville, Anglia
Sankt Petersburg, 11 decembrie 1817

Te vei bucura să afli că niciun dezastru nu a însoțit începerea unei întreprinderi pe care ai privit-o cu atâtea presimțiri rele. Am ajuns aici ieri și prima mea sarcină este să o asigur pe draga mea soră de bunăstarea mea și de încrederea crescândă în succesul întreprinderii mele.

Sunt deja departe, la nord de Londra, și în timp ce mă plimb pe străzile din Petersburg, simt o briză rece a nordului jucându-mi obrajii, care îmi întărește nervii și mă umple de încântare. Înțelegi acest sentiment? Această briză, care a venit din regiunile spre care mă îndrept, îmi oferă o pregustare a acelor climate înghețate. Însuflețită de acest vânt al promisiunii, visele mele devin mai fervente și mai vii. În zadar încerc să fiu convinsă că polul este sediul înghețului și al pustitirii; se prezintă mereu imaginației mele ca regiunea frumuseții și a încântării. Acolo, Margaret, soarele este

mereu vizibil, discul său lat abia ocolind orizontul și răspândind o splendoare perpetuă. Acolo – căci cu permisiunea ta, sora mea, voi avea încredere în navigatorii precedenți – acolo zăpada și înghețul sunt alungate; și, navigând pe o mare calmă, putem fi purtați către un ținut care întrece în minuni și frumusețe orice regiune descoperită până acum pe globul locuibil. Producțiile și trăsăturile sale pot fi fără exemplu, așa cum fenomenele corpurilor cerești sunt, fără îndoială, în acele singurătăți nedescoperite. Ce nu te poți aștepta într-o țară a luminii eterne? Acolo aş putea descoperi puterea minunată care atrage acul și aş putea regla o mie de observații cerești care necesită doar această călătorie pentru a face ca aparentele lor excentricități să fie consistente pentru totdeauna. Îmi voi potoli curiozitatea arzătoare cu vederea unei părți a lumii nevizitate niciodată și aş putea pași pe un pământ neimprimat niciodată de piciorul omului. Acestea sunt ispitele mele și sunt suficiente pentru a învinge orice teamă de pericol sau de moarte și pentru a mă determina să încep această călătorie laborioasă cu bucuria pe care o simte un copil atunci când se îmbarcă într-o barcă mică, împreună cu tovarășii săi de vacanță, într-o expediție de descoperire pe râul său natal. Dar presupunând că toate aceste presupuneri sunt false, nu puteți contesta beneficiul inestimabil pe care îl voi conferi întregii omeniri, până la ultima generație, descoperind un pasaj lângă pol către acele țări, pentru a ajunge la care în prezent sunt necesare atâtea luni; sau prin descoperirea secretului magnetului, ceea ce, dacă este posibil, nu poate fi realizat decât printr-o întreprindere precum a mea.

Aceste reflecții au risipit agitația cu care mi-am început scrisoarea și simt cum inima mea arde de un entuziasm care mă înalță la cer, căci nimic nu contribuie atât de mult la liniștirea minții ca un scop hotărât – un punct asupra căruia sufletul își poate fixa ochiul intelectual. Această expediție a fost visul meu preferat din primii ani. Am citit cu ardoare relatările diferitelor călătorii care au fost făcute în perspectiva de a ajunge la Oceanul Pacific de Nord prin mările care înconjoară polul. Vă amintiți poate că o istorie a tuturor călătoriilor făcute în scopul descoperirilor alcătuia întreaga bibliotecă a bunului nostru unchi Thomas. Educația mea a fost neglijată, totuși eram pasionat de citit. Aceste volume au fost studiul meu zi și noapte, iar familiaritatea mea cu ele a sporit regretul pe care îl simțisem, în copilărie, când am aflat că porunca tatălui meu, la moarte, i-a interzis unchiului meu să mă lase să mă imbarc într-o viață de navigator.

Aceste viziuni s-au estompat când i-am citit pentru prima dată pe acei poeți ale căror efuziuni mi-au vrăjit sufletul și l-au ridicat la cer. Am devenit și eu poet și timp de un an am trăit într-un paradis creat de mine; mi-am imaginat că aș putea obține și eu o nișă în templul unde sunt consacrate numele lui Homer și Shakespeare. Cunoști bine eșecul meu și cât de greu am îndurat dezamăgirea. Dar chiar în acel moment am moștenit averea vărului meu, iar gândurile mele s-au îndreptat spre cursul înclinațiilor lor anterioare.

Au trecut șase ani de când m-am hotărât asupra prezentei mele întreprinderi. Îmi amintesc chiar și acum de ceasul în care m-am dedicat acestei mari

întreprinderi. Am început prin a-mi obișnui corpul cu greutatea. I-am însoțit pe pescarii de balene în mai multe expediții la Marea Nordului; am îndurat de bunăvoie frigul, foametea, setea și lipsa de somn; am muncit adesea mai mult decât marinarii obișnuiți în timpul zilei și mi-am dedicat nopțile studiului matematicii, teoriei medicinei și acelor ramuri ale științelor fizice din care un aventurier naval ar putea obține cel mai mare avantaj practic. De două ori m-am angajat chiar ca subofițer într-o balenieră din Groenlanda și m-am descurcat cu admirație. Trebuie să recunosc că m-am simțit puțin mândru când căpitanul meu mi-a oferit gradul doi pe navă și m-a implorat să rămân cu cea mai mare seriozitate, atât de valoroase considera serviciile mele. Și acum, dragă Margaret, nu merit să îndeplinesc un scop măreț? Viața mea ar fi putut fi petrecută în tihnă și lux, dar am preferat gloria oricărei ispite pe care bogăția mi-a pus-o în cale. O, de-ar fi ca o voce încurajatoare să răspundă afirmativ! Curajul și hotărârea mea sunt ferme; dar speranțele mele fluctuează, iar moralul meu este adesea deprimat. Sunt pe cale să pornesc într-o călătorie lungă și dificilă, ale cărei situații de urgență îmi vor solicita toată tăria: trebuie nu doar să ridic moralul altora, ci uneori să-l susțin pe al meu, atunci când al lor slăbește.

Aceasta este perioada cea mai favorabilă pentru călătorii în Rusia. Zboară repede peste zăpadă în săniile lor; mișcarea este plăcută și, după părerea mea, mult mai agreabilă decât cea a unei diligențe englezești. Frigul nu este excesiv, dacă ești înfășurat în blănuri – o îmbrăcămintă pe care am adoptat-o deja, căci este

o mare diferență între a merge pe punte și a rămâne așezat nemișcat ore întregi, când niciun exercițiu nu împiedică sângele să-ți înghețe în vene. Nu am nicio ambiție să-mi pierd viața pe drumul poștal dintre Sankt Petersburg și Archangel. Voi pleca spre acest din urmă oraș peste două sau trei săptămâni; și intenția mea este să închiriez o corabie acolo, ceea ce se poate face cu ușurință plătind asigurarea pentru proprietar, și să angajez oricât de mulți marinari consider necesari dintre cei obișnuiți cu pescuitul de balene. Nu intenționez să navighez până în luna iunie; și când mă voi întoarce? Ah, dragă soră, cum pot răspunde la această întrebare? Dacă reușesc, vor trece multe, multe luni, poate ani, până când tu și cu mine ne vom putea întâlni. Dacă eșuez, mă vei revedea curând sau niciodată. Adio, draga și excelenta mea Margaret. Cerul să te binecuvânteze și să mă mântuiască, ca să pot mărturisi iar și iar recunoștința mea pentru toată dragostea și bunătatea ta.

Fratele tău iubit,

R. Walton

Scrisoarea a II-a

Către doamna Saville, Anglia
Arhanghel, 28 martie 1817

Cât de încet trece timpul aici, înconjurat cum sunt de ger și zăpadă! Totuși, am făcut un al doilea pas spre întreprinderea mea. Am închiriat o corabie și sunt ocupat să-mi adun marinarii; cei pe care i-am angajat deja par a fi oameni pe care mă pot baza și sunt cu siguranță înzestrați cu un curaj neînfricat.

Dar am o nevoie pe care nu am reușit încă să o satisfac, iar absența obiectului acesteia o simt acum ca pe un rău grav. Nu am nicio prietenă, Margaret: când strălucesc de entuziasmul succesului, nu va fi nimeni care să-mi împărtășească bucuria; dacă sunt asaltată de dezamăgire, nimeni nu va încerca să mă susțină în descurajare. Îmi voi înscrie gândurile pe hârtie, este adevărat; dar acesta este un mediu prost pentru comunicarea sentimentelor. Îmi doresc compania unui bărbat care ar putea simpatiza cu mine, ai cărui ochi ar răspunde la ai mei. Mă poți considera romantică,

draga mea soră, dar simt amarnic lipsa unei prietene. Nu am pe nimeni lângă mine, blând, dar curajos, posesor al unei minți cultivate, precum și al unei minți capabile, ale cărui gusturi sunt ca ale mele, care să-mi aprobe sau să-mi modifice planurile. Cum ar repara o astfel de prietenă greșelile bietului tău frate! Sunt prea înflăcărată în execuție și prea nerăbdătoare în fața dificultăților. Dar este un rău și mai mare pentru mine faptul că sunt autodidact: în primii paisprezece ani ai vieții mele am rătăcit pe câmpie și nu am citit nimic altceva decât cărțile de călătorii ale unchiului nostru Thomas. La acea vârstă am făcut cunoștință cu poeții celebri ai țării noastre; dar abia când a încetat să mai fiu în puterea mea să obțin cele mai importante beneficii dintr-o astfel de convingere, am perceput necesitatea de a mă familiariza cu mai multe limbi decât cea a țării mele natale. Acum am douăzeci și opt de ani și sunt, în realitate, mai analfabet decât mulți școlari de cincisprezece ani. Este adevărat că am gândit mai mult și că visele mele cu ochii deschiși sunt mai extinse și mai magnifice, dar le lipsește (cum le numesc pictorii) PĂSTRAREA; și am mare nevoie de un prieten care să aibă suficientă minte să nu mă disprețuiască ca romantic și suficientă afecțiune pentru a încerca să-mi controlez mintea. Ei bine, acestea sunt plângeri inutile; cu siguranță nu voi găsi niciun prieten pe vastul ocean, nici măcar aici, în Archangel, printre negustori și marinari. Totuși, unele sentimente, nealiate cu zgura naturii umane, bat chiar și în aceste suflete aspre. Locotenentul meu, de exemplu, este un om de un curaj și un spirit întreprinzător extraordinari;

este nebunește dornic de glorie sau, mai degrabă, ca să-mi exprim expresia într-un mod mai caracteristic, de avansare în profesia sa. Este englez și, în mijlocul prejudecăților naționale și profesionale, neîndulcit de cultură, își păstrează unele dintre cele mai nobile însușiri ale umanității. L-am cunoscut prima dată la bordul unei baleniere; aflând că era șomer în acest oraș, l-am angajat cu ușurință să mă ajute în întreprinderea mea. Căpitanul este o persoană cu o fire excelentă și este remarcabil pe navă pentru blândețea și blândețea disciplinei sale. Această împrejurare, adăugată la binecunoscuta sa integritate și curaj neînfricat, m-a făcut foarte dornic să-l angajez. O tinerete petrecută în singurătate, cei mai frumoși ani ai mei petrecuți sub blânda și feminina ta îngrijire, au rafinat atât de mult temelia caracterului meu încât nu pot învinge un dezgust intens față de brutalitatea obișnuită exercitată la bordul navei: nu am crezut niciodată că este necesar și, când am auzit de un marinar la fel de renumit pentru bunătatea sa sufletească și respectul și ascultarea pe care i le arătau echipajul său, m-am simțit deosebit de norocos că am putut să-i obțin serviciile. Am auzit de el pentru prima dată într-un mod destul de romantic, de la o doamnă care îi datorează fericirea vieții sale. Aceasta este, pe scurt, povestea lui. Acum câțiva ani, a iubit o tânără rusoaică cu o avere moderată și, după ce a acumulat o sumă considerabilă de premii în bani, tatăl fetei a consimțit la căsătorie. Și-a văzut amanta odată înainte de ceremonia prevăzută; dar ea era scăldată în lacrimi și, aruncându-se la picioarele lui, l-a implorat să o cruțe, mărturisind în același timp că iubește pe altcineva, dar că el este sărac și că tatăl ei

nu va consimți niciodată la căsătorie. Generosul meu prieten a liniștit-o pe rugătoare și, aflând numele iubitului ei, și-a abandonat imediat acțiunile. Cumpărase deja o fermă cu banii săi, pe care plănuise să-și petreacă restul vieții; dar i-a dăruit totul rivalului său, împreună cu rămășițele premiului său pentru a cumpăra acțiuni, apoi l-a rugat el însuși pe tatăl tinerei femei să consimtă la căsătoria ei cu iubitul ei. Dar bătrânul a refuzat categoric, considerându-se obligat de onoare față de prietenul meu, care, când l-a găsit pe tată inexorabil, și-a părăsit țara și nu s-a mai întors până nu a aflat că fosta lui amantă se căsătorise conform înclinațiilor ei. „Ce om nobil!”, veți exclama. Așa este; dar este complet needucat: este la fel de tăcut ca un turc și îl însoțește un fel de nepăsare ignorantă, care, deși face ca conduita sa să fie și mai uimitoare, diminuează interesul și simpatia pe care altfel le-ar stârni.

Totuși, să nu credeți, pentru că mă plâng puțin sau pentru că pot concepe o consolare pentru truda mea pe care s-ar putea să nu o cunosc niciodată, că mă clatin în hotărârile mele. Acestea sunt fixe ca soarta, iar călătoria mea este amânată abia acum până când vremea îmi va permite îmbarcarea. Iarna a fost îngrozitor de grea, dar primăvara promite bine și este considerată un anotimp remarcabil de timpuriu, așa că poate voi pleca mai devreme decât mă așteptam. Nu voi face nimic pripit: mă cunoașteți suficient de bine pentru a vă încrede în prudența și considerația mea ori de câte ori siguranța altora este încredințată grijii mele.

Nu vă pot descrie senzațiile mele la perspectiva apropiată a acțiunii mele. Este imposibil să vă comunic o idee despre senzația de tremur, pe jumătate

plăcută și pe jumătate înfricoșătoare, cu care mă pregătesc să plec. Mă duc în regiuni neexplorate, în „țara ceții și a zăpezii”, dar nu voi uide niciun albatros; prin urmare, nu vă alarmați pentru siguranța mea sau dacă m-aș întoarce la voi la fel de obosit și jalnic ca „Marinarul Bătrân”. Veți zâmbi la aluzia mea, dar vă voi dezvălui un secret. Am atribuit adesea atașamentul meu față de, entuziasmul meu pasionat pentru misterele periculoase ale oceanului acelei producții a celui mai imaginativ dintre poeții moderni. Există ceva la lucru în sufletul meu pe care nu îl înțeleg. Sunt practic harnic – migălos, un muncitor pe care îl execut cu perseverență și muncă – dar pe lângă aceasta există o dragoste pentru minunat, o credință în minunat, împletită în toate proiectele mele, care mă grăbește să ies din căile obișnuite ale oamenilor, chiar și către marea sălbatică și regiunile nevizitate pe care urmează să le explorez. Dar să revenim la considerații mai dragi. Te voi revedea, după ce voi fi traversat mări imense și m-am întors pe cel mai sudic promontoriu al Africii sau al Americii? Nu îndrăznesc să mă aștept la un asemenea succes, totuși nu pot suporta să privesc pe verso-ul tabloului. Continuă, deocamdată, să-mi scrii cu fiecare ocazie: s-ar putea să primesc scrisorile tale în unele ocazii când voi avea cea mai mare nevoie de ele pentru a-mi susține moralul. Te iubesc foarte tandrește. Adu-ți aminte de mine cu afecțiune, dacă nu vei mai auzi niciodată de mine.

Fratele tău iubit,

Robert Walton